

Til § 5

Bestemmelsen i lovforslagets § 5 indeholder en bemyndigelse for vedkommende minister til efter forhandling med justitsministeren at fastsætte regler, der for bestemte områder fastlægger den nærmere rækkevidde af bestemmelserne i §§ 3 og 4.

Med hjemmel i bestemmelsen vil der således på bestemte forvaltningsområder eller for forvaltningsorganer, hvor særlige hensyn gør sig gældende, administrativt kunne fastsættes regler – f.eks. i forretningsordener – der præciserer eller udfylder forvaltningslovens almindelige bestemmelser under hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende inden for det pågældende område.

Til illustration af reglens anvendelsesområde kan nævnes, at monopollovens § 4, stk. 2, blandt andet indeholder en bestemmelse, hvorefter intet af monopolrådets medlemmer må deltage i afgørelsen af en sag, der umiddelbart berører erhvervsvirksomheder og brancheorganisationer, i hvilke han er interesseret, eller til hvilke han er knyttet. I § 10 i forretningsordenen for monopoltilsynet er det nærmere bestemt, hvad der forstås ved »interesseret i en erhvervsvirksomhed«, »tilknyttet en erhvervsvirksomhed« og »interesse i og tilknytning til en brancheorganisation«.

Til § 6

Bestemmelsen i *stk. 1* fastsætter som almindelig regel, at den, der er bekendt med forhold, som efter lovforslagets § 3, stk. 1, kan begrunde inhabilitet for hans vedkommende, snarest skal underrette sin foresatte inden for den pågældende myndighed herom. For medlemmer af en kollegialt sammensat forvaltningsmyndighed skal underretningen gives til den pågældende myndighed, hvilket i almindelighed vil sige til formanden eller sekretariatet. I tilfælde, hvor det er formandens egne forhold, der kan begrunde inhabilitet, må denne på anden dertil egnet vis bringe spørgsmålet frem, således at der kan træffes afgørelse herom efter reglerne i lovforslagets § 6, stk. 2. En tilsvarende almindelig regel indeholdes i § 14, stk. 2, i loven om kommunernes styrelse, jfr. også retsplejelovens § 61, 2. pkt.

Oplysningspligten har til formål at sikre, at der i overensstemmelse med reglerne i *stk. 2* altid bliver truffet afgørelse om, hvorvidt den pågældende som følge af den foreliggende interesse er inhabil. I tilfælde, hvor det er åbenbart, at der ikke foreligger inhabilitet, kan underretning dog undlades. Dette vil navnlig være af praktisk betydning, hvor

den pågældendes funktion i forbindelse med sagens behandling er af mere teknisk betonet karakter, f.eks. maskinskrivning, postafsendelse eller lignende, og ikke består i deltagelse i selve beslutningsprocessen.

At lovforslagets § 6, stk. 1, alene henviser til § 3, *stk. 1*, medfører, at underretningspligten ikke bortfalder, blot fordi bestemmelsen i § 3, stk. 2, må antages at føre til, at der i den pågældende situation ikke foreligger inhabilitet. Underretningspligten bortfalder kun, hvis det er åbenbart, at det pågældende forhold er uden betydning.

Underretningen skal gives snarest, dvs. så vidt muligt inden sagens behandling påbegyndes, således at der kan tages stilling til, om den pågældende må medvirke herved. En sags særlige hastende karakter kan efter lovudkastets § 4 begrunde, at en foreliggende interesse ikke medfører inhabilitet. Hvis det i et sådant tilfælde ikke har været muligt at give underretningen forinden, må underretningen gives efterfølgende.

Bestemmelserne i *stk. 2 og 3* indeholder nærmere regler om fremgangsmåden i forbindelse med afgørelsen af inhabilitetsspørgsmålet. Ifølge *stk. 2* afgøres spørgsmålet om, hvorvidt en person er inhabil af myndigheden selv. Bestemmelsen tilsigter ikke nogen ændring af de gældende regler om intern delegation inden for en myndighed. Således vil formanden for en kollegial forvaltningsmyndighed kunne afgøre spørgsmålet om, hvorvidt et medlem af det kollegiale organ er inhabilt, hvis han ved lov eller i henhold til lov er tillagt denne kompetence, eller det kollegiale organ har benyttet en bestående hjemmel i lovgivningen til at delegere kompetencen til at afgøre sådanne sager til formanden.

Ifølge *stk. 3* må den pågældende som udgangspunkt ikke selv deltage i behandlingen og afgørelsen af spørgsmålet om inhabilitet.

I hierakisk opbyggede forvaltningsmyndigheder er dette spørgsmål formentlig uden større praktisk betydning, idet en medarbejder, der mener, at der kan rejses tvivl om hans habilitet, i reglen blot ganske uformelt vil anmode en kollega om at overtage sagens behandling. I tilfælde, hvor inhabilitetsspørgsmål frembyder sig til afgørelse, f.eks. fordi det rejses af den, der er part i den pågældende sag, eller fordi der i en kollegialt sammensat forvaltningsmyndighed skal tages stilling til, om der skal indkaldes en stedfortræder for den pågældende, må det i princippet forekomme bedst stemmende med de hensyn, der ligger bag reglerne om inhabilitet, at den pågældende som udgangspunkt afskæres fra at deltage i behandlingen og afgørel-